

دعای روزیازدهم

اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيَّ فِيهِ الْإِحْسَانَ وَ كَرِّهْ إِلَيَّ فِيهِ الْفُسُوقَ وَ الْعِصْيَانَ وَ حَرِّمْ عَلَيَّ فِيهِ السَّخَطَ وَ التَّيْرَانَ بِعَوْنِكَ يَا
غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ؛ خداوندا در این روز احسان و نیکویی را محبوب من و فسق و معاصی را ناپسند من قرار ده و در
این روز خشم و آتش قهرت را بر من حرام کن؛ به یاری خود ای فریادرس فریادرسان

شرح حدیث راههای جلوگیری از تسلط شیطان

«قَالَ الصَّادِقُ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَاعِظٌ مِنْ قَلْبِهِ وَ زَاجِرٌ مِنْ نَفْسِهِ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ قَرِينٌ مُرْشِدٌ اسْتَمْتَكَنَ عَدُوَّهُ مِنْ عُنُقِهِ» اولین چیزی که موجب می شود که انسان بتواند در مقابل دشمنش - که مراد، شیطان است - ایستادگی کند و مانع بشود از تصرف دشمن و تسلط دشمن، [این است که:] «واعظ من قلبه»؛ از قلب خود واعظی برای خود داشته باشد. قلب متذکر بیدار، انسان را نصیحت می کند، موعظه می کند. یکی از بهترین وسائل اینکه انسان قلب را وادار کند به موعظه خود و فعال کند در موعظه خود، همین دعاهاست، دعاها را ماثور - صحیفه ی سجاده و سایر دعاها - و سحرخیزی؛ این ها دل انسان را به عنوان یک ناصح برای انسان قرار می دهد.

[دوم اینکه:] «و زاجر من نفسه»؛ از درون خود یک زجرکننده ای، منع کننده ای، هشداردهنده ای داشته باشد. اگر این دو تا نبود، «و لم یکن له قرین مرشد»؛ یک دوستی، همراهی که او را ارشاد کند، به او کمک کند، راهنمایی کند، این را هم نداشته باشد - که این، سومی است - که اگر چنانچه از درون، انسان نتوانست خودش را هدایت کند و مهار نفس خودش را در دست بگیرد، [باید] دوستی داشته باشد، همراهی داشته باشد، همینی که فرمودند: «من یدکرکم الله رؤیته»؛ که دیدار او شما را به یاد خدا بیندازد؛ اگر این هم نبود، «استمكن عدوه من عنقه»؛ خود را در مقابل دشمن خود مطیع کرده است؛ دشمن خود را مسلط کرده است بر خود و بر گردن خود، که سوار بشود. که [منظور از] دشمن، همان شیطان است. این ها لازم است. از درون خود، انسان، خود را نصیحت کند. بهترین نصیحت کننده انسان، خود انسان است؛ چون از خودش انسان گله مند نمی شود. هر کسی انسان را نصیحت کند، اگر قدری لحن او تند باشد، انسان از او گله مند می شود؛ اما خود انسان، خودش را نصیحت کند؛ دشنام بدهد به خودش، ملامت کند، سرزنش کند خودش را؛ این ها خیلی مؤثر است. موعظه کند، زجر کشد. در کنار این ها، یا به جای این ها اگر نبود، آن وقت دوست، رفیق، که دستگیری کند انسان را.

شرح حدیث توسط مقام معظم رهبری در ابتدای جلسه درس خارج فقه ۲۶ دی ماه ۸۹

احکام روزه

اگر شخصی بخواهد قبل از زوال به محل اقامتش برسد، ولی در راه به دلیل پیشامد حادثه ای نتواند در زمان معین به مقصد برسد، آیا روزه او اشکال دارد و آیا کفارہ بر او واجب است یا فقط قضای روزه آن روز را باید به جا آورد؟
روزه اش در سفر صحیح نیست و بر او فقط قضای روزه آن روزی که پیش از ظهر به محل اقامتش نرسیده، واجب است و کفارہ ای هم ندارد.

اجوبه الاستفتائات مقام معظم رهبری

پنجره ای روبه آسمان

اللَّهُمَّ إِنِّي أَفْتِيحُ الثَّنَاءَ بِحَمْدِكَ وَأَنْتَ مُسَدِّدٌ لِلصَّوَابِ بِمَنْكَ وَأَيَقُنْتُ أَنَّكَ أَنْتَ أَزْهَمُ الرَّاحِمِينَ فِي مَوْضِعِ الْعَفْوِ وَالرَّحْمَةِ وَأَشَدُّ الْمُعَاقِبِينَ فِي أَزْهَمِ الرَّاحِمِينَ فِي مَوْضِعِ الْعَفْوِ وَالرَّحْمَةِ وَأَشَدُّ الْمُعَاقِبِينَ فِي وَالْعَظَمَةِ

بارالها من ستایش را با حمد تو آغاز می کنم؛ و تویی که به نعمت بخشی خود بندگان را به درستی واداری و یقین دارم که به راستی تو در هنگامه گذشت و مهربانی مهربانترین مهربانانی، و سخت ترین کیفرکننده ای در هنگام شکنجه و انتقام و بزرگ ترین جبارانی در وقت بزرگی و عظمت.

اللَّهُمَّ أَذْنْتُ لِي فِي دُعَائِكَ وَمَسْئَلَتِكَ فَاسْمَعْ يَا سَمِيعُ مَدْحِي وَأَجِبْ يَا رَحِيمُ دَعْوِي وَأَقِلْ يَا غَفُورُ عَثْرَتِي فَكَمْ يَا إِلَهِي مِنْ كُرْبَةٍ قَدْ فَرَجْتَهَا وَهُوَ قَدْ كَشَفْتُهَا وَ عَثْرَةٌ قَدْ أَقْلَتْهَا

خدایا تو به من اجازه دادی که بخوانم و از تو درخواست کنم پس ای خدای شنوا مدح و ثنایم را بشنو و خواسته ام را پاسخ ده ای مهربان و نادیده گیر لغزشم را ای آمرزنده. ای معبود من چه بسیار گرفتاری که برطرف کردی و چه بسیار اندوه که زدودی و لغزش هایی را که چشم پوشیدی وَ رَحْمَةً قَدْ نَشَرْتَهَا وَخَلَقْتَ بَلَاءً قَدْ فَكَّكْتَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وِیٌّ

و مهر و رحمت که گستردی و زنجیر بلا که از هم باز کردی. ستایش خاص خدایی است که نگیرد همسری و نه فرزندی و نیست برایش شریکی در فرمان روائی و نیست برایش یآوری

مِنَ الذَّلِيلِ وَ كَثْرَةُ تَكْبِيرِهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بِجَمِيعِ حَامِدِهِ كُلِّهَا عَلَى جَمِيعِ نِعَمِهِ كُلِّهَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا مُضَادَّ لَهُ فِي مُلْكِهِ وَلَا مُنَازِعَ لَهُ فِي أَمْرِهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا شَرِيكَ لَهُ فِي خَلْقِهِ وَلَا شَبِيهَ لَهُ فِي عَظَمَتِهِ...

با خاکساری و به کمال بزرگی او را یاد کن. ستایش خدای را به همه ستودگی هایش یکسر بر همه نعمت هایش یکسر ستایش برای خدایی است که ضد و دشمنی در پادشاهی او و ستیزه جویی در فرمانش نیست ستایش خدایی را است که شریکی در خلقتش ندارد و شبیهی در عظمت او نیست.

فرازهایی از دعای افتتاح

حدیث نور

قَالَ الْإِمَامُ الْحُسَيْنُ الْمُجْتَبَى (عَلَيْهِ السَّلَام): «إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ شَهْرَ رَمَضَانَ مِصْمَارًا لِيُخْلَقَ فِيهِ بِطَاعَتِهِ إِلَى مَرْضَاتِهِ، فَسَبَقَ قَوْمٌ فَفَارَوْا، وَقَصَرَ آخَرُونَ فَخَابُوا» خداوند متعال ماه رمضان را برای بندگان خود میدان مسابقه قرار داد. پس عده‌ای در آن ماه با اطاعت و عبادت به سعادت و خوشنودی الهی از یکدیگر سبقت خواهند گرفت و گروهی از روی بی‌توجهی و سهل‌انگاری خسارت و ضرر می‌کنند.

مستدرک، ج ۳، ص ۳۵۹، ح ۳۷۷۸

روزه حقیقه

از نظر قرآن قبولی اعمال بندگان مشروط به وجود خلوص در آنهاست؛ عملی که به انگیزه تقرب به خداوند انجام شود، اگر با خلوص همراه باشد، پذیرفته است. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید صدقه‌های خویش را با منت نهدان و آزار رسانیدن باطل نکنید مانند کسی که اموال را از روی ریا و خودنمایی انفاق می‌کند و به خداوند و روز قیامت ایمان ندارد.» قرآن در این آیه کریمه هشدار می‌دهد که خدمت‌های خود را با منت باطل نکنید و در اعمال خود ریا و تظاهر نداشته باشید. اگر تظاهر و خودنمایی در عملی باشد علاوه بر این که آن عمل باطل است گناه آن در حد کفر به خداوند و بی‌ایمانی نسبت به جهان آخرت است. بنابراین چنانچه در روزه خلوص وجود نداشته باشد جز تشنگی و گرسنگی فایده‌ای برای روزه‌دار نخواهد داشت اگر شخصی برای ستایش مردم و خودنمایی و ریا روزه بگیرد، روزه او نه تنها باطل است بلکه گناه آن در حد کفر به پروردگار عالمیان است. امیرمومنان می‌فرمایند: «چه بسا روزه‌داری که از روزه‌اش جز تشنگی نصیبی ندارد و چه بسا شب‌زنده‌داری که جز رنج و سختی بهره‌ای نمی‌برد چه خوش است خواب هوشمندان و افطار آنان.»

اگر انسان بتواند به گفتار و کردار خود رنگ خدایی بدهد عمل او با ارزش می‌شود و نزد خداوند ارج و بها می‌یابد. چنانچه روزه‌دار با خلوص نیت و تنها برای خوشنودی پروردگار روزه گرفت می‌تواند در وقت افطار بگوید: «اللَّهُمَّ لَكَ صُمتٌ وَ عَلَى رِزْقِكَ أَفْطَرْتُ وَ عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ».

آدمی با پر و بال اخلاص می‌تواند به عالم ملکوت پرواز کند و به جایی برسد که جز خدا نبیند. وقتی همه افکار و اعمال انسان نور خدایی داشته باشد، شیطان نمی‌تواند او را فریب دهد همان گونه که در قرآن کریم آمده است: «شیطان را بر کسانی که ایمان آورده‌اند و بر خدا توکل می‌کنند تسلطی نیست.» انسان‌های مخلص در معرض خطر شیطان قرار می‌گیرند. شیطان با وسوسه پیوسته خود می‌کوشد تا با وارد کردن نوعی ریا و تظاهر، ارزش اعمال مومنان مخلص را از بین ببرد. ارزش یک ماه روزه، تلاوت قرآن و نماز شب، اگر با غرور، ریا و خودنمایی همراه شود از میان می‌رود. بندگان مخلص کسانی هستند که خداوند متعال بر قلب و روح آنان حاکم است و عبادت‌های آنان فقط برای تقرب به حق تعالی و لقای پروردگار است. کسی که خداوند بر دلش حاکم شده باشد، دیگر هوی و هوس به قلب او راه نمی‌یابد، افکار و خواطر شیطانی به ذهن او وارد نمی‌شود و در خطر وسوسه‌های شیطان قرار نمی‌گیرد؛ چرا که: «قلب المومن عرش الرحمان؛ قلب مومن عرش خدای رحمان است».

روزه، سلوک پرهیزگاران، آیت‌الله مظاهری مدظله‌العالی

لعیفه قرآن

روزی یک یهودی به حضرت علی (ع) گفت: هنوز پیامبر شما را دفن نکرده بودند که اختلاف در میان شما پیدا شد.

حضرت فرمود: اختلافی که در میان ما پیدا شد از فراق او بود نه در دین او. حال آن که پاهای شما هنوز از گل و لای نیل خشک نشده بود که به پیغمبر خود گفتید: «اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ»؛ برای ما خدایی پیدا کن هم‌چنان که بت‌پرستان را خدایانی است. آن یهودی از این جواب منفعل شد.

نسخه شفا بخش

پندهای اخلاقی امام خمینی^{ره}

۱. ذکر، دل را زنده می‌کند

برای زنده نمودن دل، ذکر خدا و به‌خصوص اسم مبارک «یا حی و یا قیوم» با حضور قلب مناسب است.

۲. ارزش دارد یک عمر در سوره حشر تفکر شود

سوره مبارکه حشر را مطالعه کن که گنجینه‌هایی از معارف و تربیت در آن است و ارزش دارد که انسان یک عمر در آن‌ها تفکر کند و از آن‌ها به مدد الهی توشه‌ها بردارد خصوصاً آیات اواخر آن.

۳. اولین قدم انحراف را قطع کن

تو جوانی و با قدرت جوانی که حق داده است می‌توانی اولین قدم انحراف را قطع کنی و نگذاری به قدم‌های دیگر کشیده شوی، که هر قدمی قدم‌هایی در پی دارد و هر گناهی - گرچه کوچک - به گناهان بزرگ و بزرگ‌تر، انسان را می‌کشد به‌طوری که گناهان بسیار بزرگ در نظر انسان ناچیز آید.

۴. در حال ابلیس ملاحظه کن

ملاحظه حال ابلیس کن که چون خودخواهی و خودبینی و خودپسندی در او بود، علمش به هیچ وجه عملی نشد و راه سعادت را به او نشان نداد.

۵. فراموشی از خدا، فراموشی خود را به دنبال دارد

در مرحله عمل آن کس که خدا را و حضور او - جل و علا - را فراموش کند به فراموشی از خویشتن خویش مبتلا یا کشیده شود. بندگی خود را فراموش کند، از مقام عبودیت به فراموشی کشیده شود و کسی که نداند چه است و که است و چه وظیفه‌ای دارد و چه عاقبت، شیطان در او حلول نموده و به جای خویشتن او نشسته و شیطان عامل عصیان و طغیان است و اگر به خود نیاید و به یاد حق برنگردد و به همین حال طغیان و عصیان از این جهان منتقل شود شاید به‌صورت شیطان مطرود حق تعالی درآید.

۶. سفر خیلی خطرناک است

چقدر آدم‌های صحیح و سالم با موت ناگهانی از این دنیا رفتند و نمی‌دانیم عاقبت آن‌ها چیست؟ پس فرصت را از دست مده و یک دم را غنیمت شمار که کار خیلی اهمیت دارد و سفر خیلی خطرناک است. دست از این عالم که مزرعه آخرت است اگر کوتاه شد، دیگر کار از کار گذشته است و اصلاح مفاسد نفس را نتوانی کرد و جز حسرت و حیرت عذاب و مذلت نتیجه‌ای نبوی.

ر.ک: مجله قدر، ش ۱۹